

Veronika Cukrov: Nas umetna inteligenca ogroža?

Osebni arhiv
Veronika Cukrov

Zmagali ste na več pravnih tekmovanjih, tudi v tujini, bili ste dolgoletna glavna urednica pravne revije, izvrstno govorite več jezikov. V odvetniški družbi se ukvarjate pretežno z gospodarskim pravom, delujete pa tudi na področju umetne inteligence.

Kakšno je vaše mnenje o umetni inteligenci?

Razvoj umetne inteligence (A.I.) je že dosegel srhljive vzpone, humanoidni roboti, katerih najvidnejša predstavnica je Savdska državljanka Sophia, katero so izdelali Hanson robotics, postajajo realnost. Povprečnemu zemljanu je morda bolj znana umetna inteligenca v obliki Siri ali morda Alexe, torej "zvočnih robotov" Amazona ter Appla. Čeprav je Savdska Arabija humanoidnemu robotu Sophii državljanstvo najverjetneje podelila z namenom publicitete, gre vseeno za prvo pravno priznanje robota kot enakovrednega človeku, in mnogokatera moderna televizijska serija (npr. Westworld) se že ukvarja s temi vprašanji. Še preden bodo humanoidni roboti sposobni kognitivno delovati na istem nivoju kot ljudje, bomo morali poglobljeno premisliti, kako naj se odzovemo na to, tudi z regulacijo v okviru prava.

Kako se na ljudi odzivajo najnovejši humanoidni roboti?

Tovrstni roboti nimajo več zgolj programiranih odzivov (kot denimo Siri), temveč avtonomno srkajo vase znanje ter izkušnje, ter se na podlagi njih odzivajo; gre torej za dejansko inteligentno entiteto. Problem umetne inteligence pa je, da se tovrsten robot kot otrok skozi leta izkušenj priuči vsega, kar vidi; dokler spoznava dobre ljudi, bo robot dober; kaj pa se bo zgodilo, ko bo humanoidni robot prišel v stik s temno stranjo človeštva, žal še ne vemo. Prav humanoidne robote je nemogoče v celoti sprogramirati in posledično predstavljajo tako neraziskan potencial, kot tudi neraziskano nevarnost.

V znanosti obstajajo zametki idej o enakosti pravic humanoidnih robotov in ljudi. Kaj menite o tem vprašanju?

Te ideje temeljijo na znanstvenih utemeljitvah (*“ljudje so samo skupek bioloških algoritmov, roboti umetnih”*) ter zanemarjajo kakršnokoli globljo metafizično ali filozofsko posebnost človeka. **Isaac Asimov** je že leta nazaj napisal *“Tri zakone robotike”* in tudi sicer je pravno umestitev umetne inteligence prva skušala urediti znanstvena fantastika. Vsekakor gre za kompleksno vprašanje, ki pa ne bi smelo biti zgolj v domeni znanosti.

Kako bi umetno inteligenco moralo regulirati pravo?

Kljub različnim pravnim pristopom k urejanju pravic umetne inteligence osebno menim, da robotom, v kolikor bodo nekega dne dosegli še višjo stopnjo, ne smemo povzročati trpljenja, vendar nasprotujem, da bi se jim na podlagi enake izkušnje njihovega bivanja, podelilo isto pravno vrednost ter celo isto pravno oznako (človekovih) pravic (ki bi vključevala npr. celo pravico do samoobrambe-tudi proti ljudem). Sama izkušnja imitirane človečnosti nas ne bi smela nikoli tako zaslepiti, da bi pozabili na lastno izjemnost.

Veronika Cukrov, Odvetniška družba Cukrov